

També es poden fer les coses d'una altra manera

Desenvolupar el territori pensant amb la gent que hi viu no hauria de ser una afirmació rara de llegir en els plans territorials, plans directors i altres figures de planificació que sovint regulen el nostre entorn i les activitats que hi duem a terme. Però sovint és un *slogan* que un cop escrit en un paper no sabem com traduir-ho a fets i accions.

Cittaslow és un moviment que té com a principi aquesta afirmació i que precisament tenir en compte cadascuna d'aquestes paraules ha fet repensar a un grup de gent com volen desenvolupar els seus pobles i ciutats, en definitiva com volen construir el seu futur. No és un projecte que desenvolupi el territori per promocionar-lo a clients i visitants, tot i que el turisme és una peça important de l'economia, sempre i quan estigui en equilibri amb els altres sectors i sigui respectuós amb la població resident.

Uns dels seus principis són: menys massificació, menys globalització i més innovació. Cittaslow presenta una alternativa de desenvolupament que principalment aposta per menys indústria (no s'entengui en contra de la indústria, sinó una nova manera basada en la tecnologia i el coneixement), més formació (en diferents àmbits i al llarg de la vida) i una manera diferent de l'ús del territori (més respectuosa i tranquil·la) sense oblidar la oportunitat que avui en dia tenim en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TICs)

Podríem fer la reflexió que hem arribat a un moment en que l'home consumeix tot el territori però en realitat no el viu. S'ha arribat a un alt grau d'urbanització que ha provocat una enorme degradació, no només física, de l'entorn, sinó també humana i moral. Tot i ser conscient que no és possible (ni segurament el més viable a hores d'ara) tornar en un moment en que l'home vivia totalment en harmonia amb la natura, sí que sorgeixen moltes veus que clamen que cal buscar un cert retorn a la relació amb la natura i l'entorn, perquè en definitiva en som part, formem part de tot el sistema. Per això cal treballar desenvolupant una alternativa a la societat on vivim. Cittaslow recalca que cal entrar de ple en l'economia del Coneixement, i això és un canvi estructural, no pot ser un fet sectorial sinó que ha de ser des d'una base que posi els fonaments de totes les polítiques que es desenvolupin. Per això també apunta que és imprescindible fer-ho participadament entre les administracions, les empreses i la societat civil, no és possible només des d'un segment, el projecte quedaria coix.

Un dels fundadors de Cittaslow, Stefano Cimicchi, exalcalde d'Orvieto (Itàlia) on es va començar a plantejar aquesta idea que avui és una xarxa a nivell internacional, convida a fer una reflexió des del que anomena "L'esperit del lloc". És imprescindible conèixer l'entorn que ens acull i ens envolta, les tradicions, la cultura, les estructures que hem heretat, però també cal fer front a la idea estàtica de conservació passiva, museística, escenificadora que sovint és el que més trobem, i fer un salt per passar a una forma més dinàmica, sense oblidar d'on venim, quins valors té el nostre territori i la nostra comunitat, i això ens pot ajudar a dibuixar el traç del camí del futur.

Fer aquest exercici de manera conjunta és el que des de diferents ciutats de molt països els ha portat a replantejar la política que volen fer i, redefinir molts aspectes, per no dir tots. Un dels aspectes clau és l'urbanisme, calen espais de convivència a les ciutats on

les relacions personals siguin possibles, i uns espais productius adequats per les empreses i el desenvolupament econòmic. Però també és necessari fer aquesta reflexió en territoris rurals, dotar de serveis els nuclis de població i valorar l'espai lliure no urbanitzable, majoritàriament agrari i forestal com una font de riquesa no només econòmica sinó també en valor paisatgístic i des del punt de vista de la biodiversitat, per això és vital que siguin territoris vius, amb activitat i amb gent a les cases, a les masies i al camp. Com a tot arreu, aquestes persones necessiten serveis adequats a les seves necessitats.

Ja fa un temps que des del Lluçanès, conjuntament amb altres territoris, estem portant a terme un projecte propi de desenvolupament basat en la innovació en territoris rurals, valorant diferents aspectes, cap d'ell menys important que un polígon tecnològic o la ubicació d'un clúster econòmic. Ens varem plantejar la innovació des d'un punt de vista que tingui en compte el desenvolupament de la vida d'una manera integral, des de la posada en valor dels productes locals tradicionals, a la forma d'ocupació i ús del territori i els seus recursos, sense oblidar la gent que hi viu, que necessita atenció al llarg de la vida (salut, formació, oci, cultura, gent gran) en definitiva un projecte que implica tothom i que tothom hi està convidat a dir-hi la seva.

Cal buscar els mecanismes adients per tal que la població d'un territori pugui participar de les decisions que afectaran el futur del seu barri, del municipi o de la comarca. És responsabilitat de tots el llegat que deixarem a les generacions futures, i alhora això és una oportunitat que no podem desaproveitar. És imprescindible buscar consens en aquestes qüestions tan bàsiques i desenvolupar mecanismes concrets que puguin portar a la pràctica totes aquestes decisions, perquè els plans d'ordenació sectorials o municipals acabaran dibuixant un traç que es concretarà en l'ús i ocupació del territori i la relació de la població amb el seu espai immediat.

Montse Barniol
Alcaldeessa d'Alpens i membre del Consorci del Lluçanès

Consorci
del Lluçanès